

РЕШЕНИЕ

№ 11068

гр. София, 20.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **214** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Л. Г. Я., гражданин на Република Т., [дата на раждане] в И., чрез адв. Н. Р., срещу отказ за издаване на виза вид „D“ от дата 05.12.2025 г. по заявление № IST25022679V, подадено на дата 04.08.2025 г., постановен от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И.
В жалбата са изложени съображения, че отказът е незаконосъобразен и издаден в нарушения на административнопроизводствените правила и противоречи на материалния закон. Твърди, че в отказа не са посочени обстоятелствата, поради които е отказано издаването на виза, единствено са цитирани основанията. Не става ясно кои декларирани от апликанта данни са неверни, кой представен документ е с невярно съдържание. Компетентният орган не е обективирал коректно основанията си за отказа, не е посочил фактите, които да отговарят на условията по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. Сочи, че не е изяснено по какъв начин оказва тежест обстоятелството, че апликанта няма посещения в страната през последните 10 години, доколкото подобно изискване не е въведено в процедурата по разрешаване на продължително пребиваване при условията и по реда на чл. 24, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, във връзка с чл. 23 от ППЗЧРБ. Счита, че не е изяснена релевантната фактическата обстановка и приетите за установени доказателства са неотнормирани. Излага още, че отказа е издаден при нарушение на изискването за форма, посочено в чл. 59, ал. 2 от АПК. Позовава се на съдебна практика на АССГ. Отказът е немотивиран и необоснован. Твърди, че към заявлението са приложени всички изискуеми документи. Административният орган не е изпълнил основно административнопроцесуално задължение служебно да събере

доказателства по чл. 36 от АПК, във връзка с чл. 35 АПК. Налице е нарушение на правна норма от ЕКПЧ - засегнато е правото на зачитане на личния живот и на зачитане на личното жилище по чл. 8, доколкото с отказа се осъществява несъразмерна и необоснована намеса в личната сфера на апликанта, неправомерно се възпрепятства реализирането на облигационното правоотношение, възникнало с цел задоволяване на жилищната нужда на заявителя на виза. Иска се отмяна на отказа и изпращане на преписката на компетентния орган с указания за издаване на поисканата виза.

Ответникът – консулско длъжностно лице (КДЛ), съветник консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т., редовно призован, не изпраща представител.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Административното производство е започнало по заявление от дата 04.08.2025 г. от Л. Г. Я., гражданин на Република Т., [дата на раждане] в И. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: документ, удостоверяващ правото на получаване на пенсия и нейния размер, издаден от Института за социално осигуряване на главна дирекция пенсионно обслужване в Р. Т.; документи за осигурено жилище в Р. България; извлечение от банкова сметка за налични средства; свидетелство за съдимост; документ за актуално гражданско състояние; копие на паспорт и Полица за медицинска застраховка валидна до 04.09.2026 г.

След разглеждане на заявлението, компетентният административен орган е приел, че са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 26 от ЗЧРБ. Като фактически мотиви е посочено: „Апликанта има едно влизане в страната през последните 10 години. Не са доказани целта и условията за получаване на виза за дългосрочно пребиваване“.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., с която Министерът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 6 от 13.02.2025 г. на Генерални консул на Република България в И., с която А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И., е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза.

Съгласно прието по делото писмено становище от Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи в производствата по издаване на визи за дългосрочно пребиваване Дирекция „Миграция“ изразява отрицателно становище, по издаване на виза тип „Д“ по заявление от дата 04.08.2025г. на Л. Г. Я., гражданин на Република Т.

В хода на съдебното производство по делото на основание чл. 186 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК съдът е задължил Държавна агенция „Национална сигурност“, да представи по делото писменото становище, с което от ДАНС уведомяват, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от Териториална дирекция „Национална сигурност“ – [населено място], като е изразено положително становище в националната визова информационна система, тъй като апликантът не е бил идентифициран като заплаха за националната ни сигурност.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателя, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР със Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 26 от ЗЧРБ. В цитираните точки е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит (т. 17), е осъждан в държавата, чийто гражданин е, или в държавата на обичайното му пребиваване за умишлено престъпление от общ характер и съгласно българското законодателство за същия вид престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода минимум една година, освен ако не е реабилитиран (т. 26).

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 26 от Закона за чужденците в Република България. Не е посочено и описано защо административният орган приема, че апликантът не доказва достоверно целта и условията за получаване на виза за дългосрочно пребиваване. За да бъде законосъобразен постановеният отказ на соченото основание – чл. 10, ал. 1, т. 26 от ЗЧРБ, трябва да има доказателства, че е осъждан в държавата,

чийто гражданин е, или в държавата на обичайното му пребиваване за умишлено престъпление от общ характер и съгласно българското законодателство за същия вид престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода минимум една година, освен ако не е реабилитиран. Такива факти не се установяват по преписката, доколкото в приложеното по делото свидетелство за съдимост е посочено, че няма съдебна регистрация. С писмо с рег. № УРИ 5382р-6219-23.10.2025г. Дирекция „Миграция“ МВР – Б. изразява отрицателно становище, тъй като апликанта е осъждан на парична глоба и 10 месеца затвор за ползване на чуждо имущество в Р. Т., няма данни да е реабилитиран. Съдът счита, че подобни данни не са установени и доказани по преписката, тъй като няма приложени никакви доказателства.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза вид „D“ е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

С оглед изложеното се прави извода, че отказът е немотивиран, като позоваващ се единствено на правната норма. Когато се постановява отказ за лицето трябва да е ясна причина за това, конкретната такава, съотносима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намира, което конкретно не е така. Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на разноски и такива се претендират. Дължат се разноски в размер на 5,11 евро (10 лева) за държавна такса. Поискани са и разноски и за адвокатско възнаграждение, но доказателства за извършено плащане не са представени.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Л. Г. Я., гражданин на Република Т., [дата на раждане] в И., отказ за издаване на виза вид „D“ от дата 05.12.2025 г. по заявление № IST25022679V, подадено на дата 04.08.2025 г., постановен от А. З. – съветник, консул към Генералното консулство на Република България в И..

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Л. Г. Я., гражданин на Република Т., [дата на раждане] в И., при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Л. Г. Я., гражданин на Република Т., [дата на раждане] в И., разноски в размер на 5. 11 евро (10 лева) за държавна такса.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.

